



# Fiskus coraz częściej odmawia podatnikom

Analiza odmów wydania indywidualnych interpretacji podatkowych przez Krajową Informację Podatkową

**Czerwiec 2018 r.**



# Wprowadzenie

## Zapowiedź końca interpretacji podatkowych?

Interpretacje podatkowe miały chronić podatników przed niejasnymi przepisami. System interpretacji długo funkcjonował bez większych zarzutów, a podatnicy go polubili, wnosząc co roku o ponad 30 tys. interpretacji.

W ostatnim czasie praktyka organów podatkowych jednak wyraźnie się zmienia. W ramach uszczelniania systemu podatkowego (co samo w sobie jest godne pochwały) urzędnicy stają się coraz mniej skłonni, by dawać podatnikom taką gwarancję bezpieczeństwa. Jej uzyskanie jest dziś trudniejsze niż w poprzednich latach, a to oznacza, że w tych najtrudniejszych, najbardziej spornych sprawach podatnicy pozostawieni są coraz częściej sami sobie – wystawieni są na ryzyko, że źle zinterpretują przepisy podatkowe.

W niniejszym raporcie prezentujemy nasze wyliczenia, które dowodzą, że coraz mniej wniosków o interpretacje kończy się pozytywnymi rozstrzygnięciami oraz że coraz częściej urzędnicy uchylają się od wydania jakiegokolwiek interpretacji. Czyżby była to przygrywka to zapowiadanego niekiedy końca interpretacji podatkowych?

**Życzymy przyjemnej lektury.**



# O podatkowy parasol coraz trudniej...

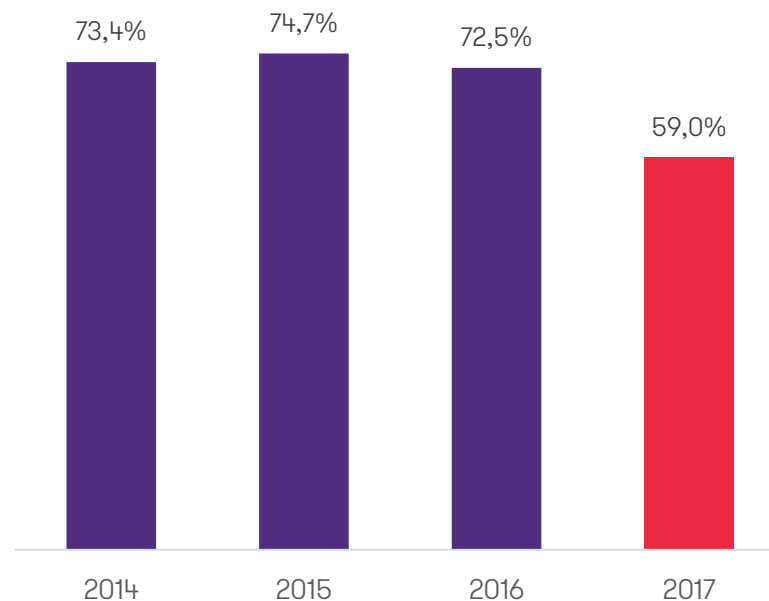
Odsetek pozytywnych interpretacji podatkowych (potwierdzających zdanie podatnika) wyraźnie spadł – wynosi już tylko 59 proc.

Choć teoretycznie z początkiem 2016 r. do polskich przepisów podatkowych została bezpośrednio wpisana zasada „in dubio pro tributario”, czyli ewentualne wątpliwości powinny być rozstrzygane na korzyść podatnika, to urzędnicy Krajowej Informacji Skarbowej (KIS) nie tylko praktycznie tej zasady nie stosują (co pokazywaliśmy w poprzednich raportach), ale wręcz coraz rzadziej zgadzają się ze stanowiskiem podatnika.

Jak wynika z obliczeń Grant Thornton na podstawie danych KIS, w 2017 r. tylko 59 proc. złożonych wniosków o interpretację indywidualną doczekało się pozytywnego rozstrzygnięcia przez organ podatkowy (17,5 tys. z 29,6 tys.). Pozostałe albo otrzymały interpretację negatywną, albo nie otrzymały jej wcale. Dla porównania, w trzech poprzednich latach odsetek ten wahał się w przedziale 72-75 proc. (wcześniejsze dane nie są dostępne).

Oczywiście teoretycznie możliwe jest, że podatnicy w 2017 r. częściej niż dotąd obiektywnie mylili się w interpretowaniu przepisów podatkowych i stąd mniej pozytywnych rozstrzygnięć KIS, ale wydaje się to bardzo mało prawdopodobne.

**Wykres 1:** Interpretacje indywidualne potwierdzające zgodność stanowiska wnioskodawcy z przepisami w relacji do wszystkich złożonych wniosków o interpretacje indywidualne (w proc.)



# ...bo urzędnicy odmawiają wydania interpretacji...

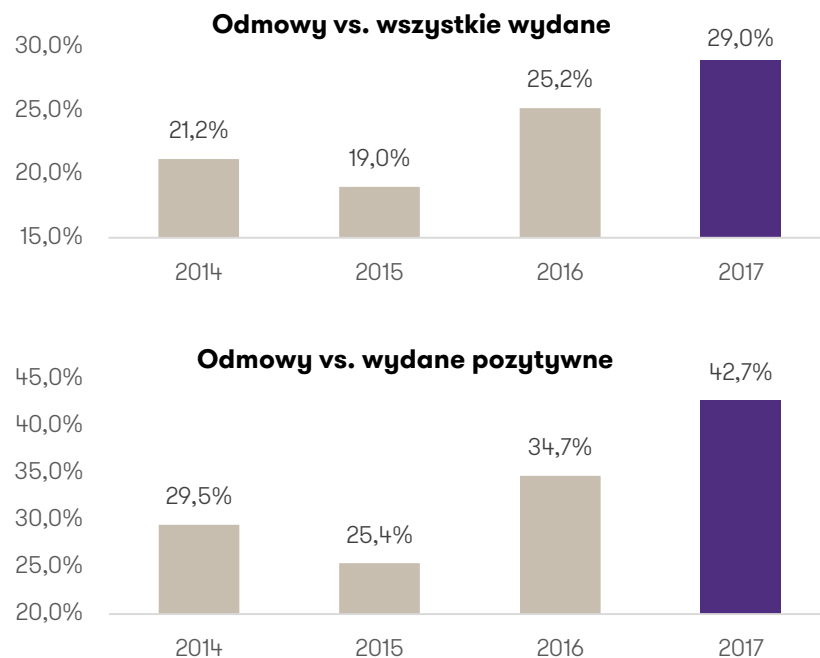
Skąd tak wyraźny spadek skuteczności podatników w zdobywaniu pozytywnych interpretacji? Organy nieco rzadziej odpowiadają na część pytań

Wśród urzędników organów podatkowych coraz częstsza jest praktyka odmawiania wydania interpretacji. Według danych Krajowej Informacji Skarbowej, w 2017 r. urzędnicy – różnie to argumentując – zrobili to aż 7,5 tys. razy. Co prawda to o 1,1 tys. mniej niż w 2016 r., ale w relacji do wszystkich wydanych interpretacji odsetek odmów mocno wzrósł – do 29% z 19% w 2015 r. (w 2017 r. liczba interpretacji spadła, więc mimo spadku liczby odmów, odsetek wzrósł). Co więcej, jeśli liczbę odmów odnieść do liczby wydanych w danym roku pozytywnych rozstrzygnięć, to w 2017 r. odsetek ten wzrósł do 43% z 27%

w 2015 r. Czyli na jedną pozytywną interpretację przypada obecnie dwukrotnie więcej odmów niż dwa lata temu.

Oznacza to, że interpretacje podatkowe nieco straciły w ostatnich latach swoją pozytywną dla podatnika moc. Skoro w najtrudniejszych, najmniej jednoznacznych sprawach organ może uchylić się od interpretacji przepisów (a należy założyć, że właśnie w tych sytuacjach najczęściej stosowane są odmowy), a coraz częściej interpretacje wydawane są w kwestiach prostych i jednoznacznych, to korzyść dla podatnika z takich wykładni fiskusa jest relatywnie niewielka.

**Wykres 2:** Odmowy wydania interpretacji wobec liczby wszystkich wydanych interpretacji i wydanych interpretacji pozytywnych



# ...i zostawiają tysiące pytań bez odpowiedzi...

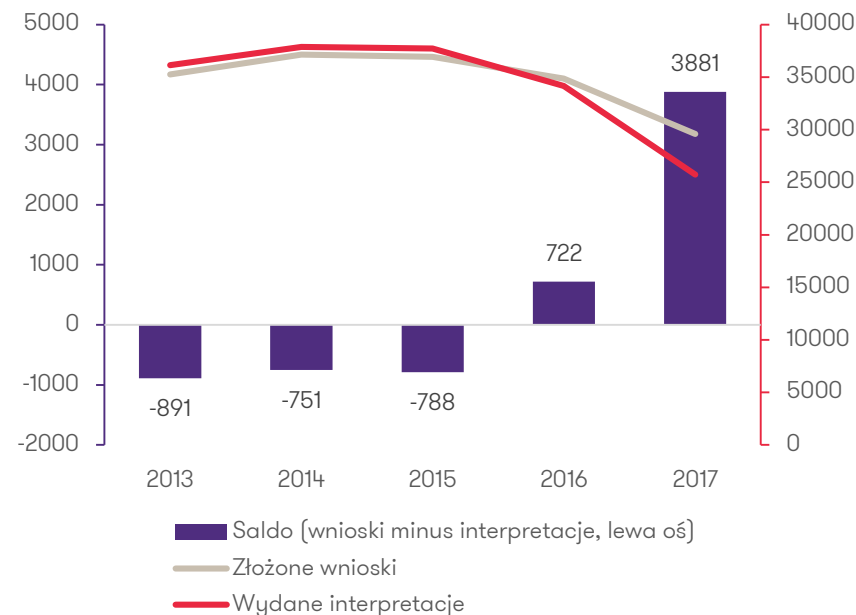
Do niedawna liczba próśb o interpretacje równała się liczbie wydawanych interpretacji. W 2017 r. to się mocno zmieniło

Nagły wzrost skłonności KIS do uchylania się od wydawania interpretacji podatnikom widać również po statystyce porównującej liczbę napływających wniosków o interpretacje z liczbą wydawanych interpretacji.

Do niedawna – co mogło być na pierwszy rzut oka zaskakujące – wniosków było w ciągu roku o około 700-900 mniej niż faktycznych opublikowanych interpretacji (patrz: fioletowe słupki na wykresie obok). Ta dziwna „nadwyżka” brała się po prostu stąd, że na jeden wniosek urzędnicy często odpowiadali dwiema interpretacjami. Działo się tak głównie wtedy, kiedy we wniosku zawarto pytania o dwa różne zagadnienia, np. dotyczące dwóch różnych podatków.

Teraz ta sytuacja się odwróciła. W 2017 r. wniosków o interpretacje było o prawie 4 tys. więcej niż faktycznie wydanych interpretacji. To pokazuje, że w przeszłości takich wniosków pozostawionych bez odpowiedzi było nieporównywalnie mniej niż obecnie.

**Wykres 3:** Liczba wniosków o interpretacje (linia szara, pr. oś), liczba wydanych interpretacji (linia czerwona, pr. oś) i saldo (wnioski minus interpretacje; słupki, lewa oś)



# ...przerzucając odpowiedzialność za ewentualny błąd na podatnika

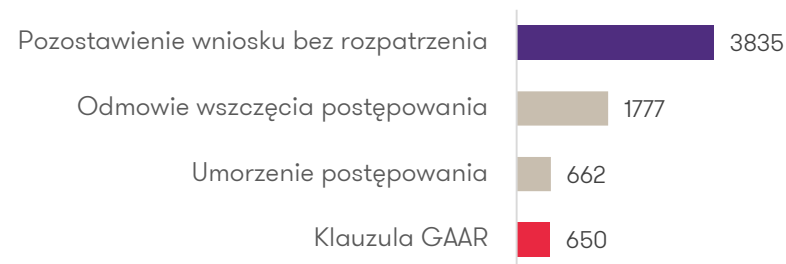
Organy podatkowe coraz częściej szukają argumentów, by nie zabrać głosu w kwestiach wątpliwych. I robią to wbrew wyrokom sądów administracyjnych

W jaki sposób urzędnicy odmawiają wydania interpretacji? Formalnie najczęściej zapada decyzja o „pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia” (3,8 tys. razy w 2017 r.) i „odmowie wszczęcia postępowania” (1,8 tys.). Ponadto, urzędnicy od lipca 2016 r. mogą korzystać też z furtki, jaką dała im generalna klauzula obejścia prawa (GAAR) – mogą odmawiać wydania interpretacji, jeśli podejrzewają optymalizację podatkową. Jednak w 2017 r. skorzystano z niej tylko 650-krotnie, a więc tylko w 1 z 10 przypadków odmowy były poparte GAAR.

Co zatem skłania urzędników do takich decyzji? W praktyce najczęstsze sytuacje odmów wydania interpretacji dotyczą braku uzupełnienia przez podatników opisu stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego. Urzędnicy uchylają się np. od obowiązku określenia kodu PKWiU dla danej działalności podatnika (od niej zależy stawka VAT). Żądają, by podatnik sam ją określił, choć – wg NSA i WSA – jest to rola organów. Gdyby podatnik wiedział, jaki kod PKWiU przypisać, nie potrzebowałby interpretacji. Jeśli jednak podatnik przywoła te wyroki i odmówi podania PKWiU, otrzymuje zwykle odpowiedź, że wobec niepełnej dokumentacji wniosek nie będzie rozpatrzony.

Kolejną często występującą sytuacją, w której organ uchyla się od wydania interpretacji, są trudności z określeniem tzw. usługi dominującej. Chodzi np. o kompleksowe usługi budowlane, jak wypożyczenie rusztowania, z montażem i transportem. Kiedy zarówno podatnicy, jak i urzędnicy nie wiedzą, która ze składowych jest najważniejsza, organy często proszą, by to podatnik to określił. Kiedy podatnik nie chce tego zrobić (słusznie obawiając się, że kiedyś kontrola uzna, że jednak inna składowa była dominująca), zwykle również dowiaduje się, że jego wniosek nie zostanie zwieńczony interpretacją.

**Wykres 4:** Formalne tryby odmów wydania interpretacji indywidualnych w 2017 r.



## Podatnicy zostają bez ochrony



**Dariusz Gałzka**

Partner  
Doradztwo Podatkowe  
Grant Thornton

“ Praktyka organów podatkowych, która ostatecznie powoduje odmowę wydania interpretacji, budzi słuszne wątpliwości. Organy podatkowe, żądając uzupełnień stanu faktycznego czy zdarzenia przyszłego, w praktyce prowadzą do sytuacji, w której pytający i opiniujący zamieniają się rolami. To podatnik musi wtedy odpowiadać urzędnikom, jaką stawkę podatkową należy wybrać w danej sytuacji. A przecież nie taką rolę miały pełnić interpretacje indywidualne.

Wniosek? Należy pracować nad lepszym prawem podatkowym, aby usunąć pojawiające się wątpliwości i upraszczać rozliczenia podatkowe. A jeżeli osiągnięcie zadowalającego poziomu nie jest w danym obszarze możliwe, organy podatkowe powinny – a w mojej ocenie nawet muszą – wziąć odpowiedzialność na siebie i nie powinny jej przerzucać na podatników.





# Zapraszamy do kontaktu

## Kontakt dla mediów:

### **Dariusz Gałązka**

Partner  
Doradztwo Podatkowe  
T +48 605 828 912  
E [Dariusz.Galazka@pl.gt.com](mailto:Dariusz.Galazka@pl.gt.com)

### **Jacek Kowalczyk**

Dyrektor Marketingu i PR  
Relacje Biznesowe  
T +48 505 024 168  
E [Jacek.Kowalczyk@pl.gt.com](mailto:Jacek.Kowalczyk@pl.gt.com)

**Grant Thornton** to jedna z wiodących organizacji audytorsko-doradczych na świecie. Wiedza ponad 50 000 pracowników dostępna jest dla klientów w 136 krajach. W Polsce działamy od 25 lat. Zespół 550 pracowników oraz obecność w kluczowych aglomeracjach (Warszawa, Poznań, Katowice, Wrocław, Kraków i Toruń) zapewniają bliski kontakt z Klientami oraz umożliwiają realizację usług audytorskich, doradztwa podatkowego, doradztwa gospodarczego, prawnego oraz outsourcingu rachunkowości, kadr i płac bez względu na wielkość, rodzaj i lokalizację prowadzonego biznesu.

